

BOEKBESPREKING

Audite Auditores
Kosmos Amsterdam Antwerpen
Zonder jaartal
231 pagina's; f 45,—
ISBN 90 215 0402 2

door J. A. Burggraaff

Onder deze titel zijn een achttiental opstellen verzameld, welke aan Prof. A. M. van Rietschoten werden aangeboden bij zijn aftreden als Buitengewoon Hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam.

De titel die de bundel meekreeg, is wat dubbelzinnig. Al naar gelang men het latijnse woord „audire” vertaalt met „aanhoren” dan wel met „controleren” krijgt die titel verschillende betekenissen. Wie de verschillende mogelijkheden overdenkt, komt tot de slotsom dat zij alle zeer wel toepasselijk zijn op de arbeid van Van Rietschoten. De scheidende hoogleraar - zijn loopbaan wordt in het voorwoord tot de bundel uitvoerig weergegeven - is talrijke malen „aangehoord”, zowel door zijn leerlingen als door zijn collega's in het accountantsberoep; en talrijke malen spoorde hij aan tot „controleren”, waarbij kritische bezinning door leerlingen en collega's op hun eigen arbeid zeker niet in de laatste plaats kwam.

De 18 auteurs wier bijdrage een plaats in de bundel vond, vormen slechts een minderheid uit de velen die Van Rietschoten hebben „aangehoord”. Zij zijn er desondanks in geslaagd een beeld te geven van het brede terrein dat Van Rietschoten als dat des accountants zag, en waartoe hij zijn leerlingen bij het onderwijs toerustte.

Over principiële vraagstukken treffen wij twee bijdragen aan, t.w. Van Bruinessen: De actuele waarde als grondslag voor de bepaling van vermogen en winst; en Nordemann: De leer van het gewekte vertrouwen, evolutie van de publieke functie in Nederland en U.S.A.

Over de functie(s) van de accountant werden vijf opstellen in de bundel opgenomen, t.w. Bakker: Accountant en organisatie-adviseur; Boosten: De accountant in de krijgsmacht; Bosch: Veranderingen in de functies van de accountant; Oosterveld: De accountant en de toekomst-audit; Van Zutphen: De adviserende rol van de accountant bij de automatisering van informatiesystemen.

Organisatie en werkwijze van de accountant waren goed voor vijf bijdragen, t.w. Ferwerda:

Associatie met buitenlandse accountants en de concentratiebewegingen onder Nederlandse kantoren; Flothuis: Enige notities over de korte accountantsverklaring; Kruisbrink: De organisatie van de arbeid van de controlerende accountant; Van Vugt: De collectieve verantwoordelijkheid en de regelen beroepsuitoefening registeraccountants; Van Zijp: Enkele beschouwingen over de grondslagen van de techniek van de accountantscontrole.

Over informatieverzorging bevat de bundel drie artikelen, t.w. Bak: De betrouwbaarheid van de bestuurlijke informatie; De Mare: Informatieverschaffing aan commissarissen; Van de Weel: Een model over een vorm van introductiereclame en de operationalisering ten behoeve van de bestuurlijke informatieverzorging.

De jaarrekening krijgt aandacht in twee opstellen, t.w. Bouwes: Deelnemingen en hun presentatie in de jaarrekening van de deelnemende onderneming; Veenstra: Belastinglatenties bij herwaardering van duurzame produktiemiddelen.

Tenslotte is er dan nog een bijdrage van Van Til: De opleiding tot het accountantsberoep.

Bij een zo grote verscheidenheid in behandelde onderwerpen is het de recensent niet mogelijk om op de inhoud van de afzonderlijke bijdragen in te gaan. Als neerslag van de stand der gedachtenontwikkeling over de aangesneden beroepsvraagstukken vormt deze bundel een waardevolle verrijking van de Nederlandse literatuur. Waardevol omdat de auteurs, als hun leermeester, een open oog voor de vragen van morgen paren aan het besef dat de in het verleden verworven inzichten een betekenis voor de toekomst behouden.